

Lezingen

- 2 K 4, 42-44 (Zij zullen eten en overhouden)
- Joh 6, 1-15 (Hij liet de broden uitdelen zoveel men maar wilde)

Homilie

Beste medegelovigen,

Als ouder ben je blij als je kind op school heeft leren rekenen, wanneer het geleerd heeft wat optellen, aftrekken, delen en vermenigvuldigen precies betekent, wanneer je hem of haar vraagt hoeveel 6 gedeeld door 2 is en je als antwoord krijgt 3, dan kun je alleen maar blij zijn. Hoe raar moet het dan klinken als iemand je zegt dat delen eigenlijk vermenigvuldigen is; dat klopt toch helemaal niet. En toch is het iets dat we ieder van ons heel dikwijls doen. Als we samen aan tafel zitten en er komt onverwacht nog een persoon bij, dan zeggen wij meestal ook, zet u erbij, er is genoeg voor iedereen, ook al had je die niet meegeteld.

Alle vier de evangelisten brengen het verhaal over de broodvermenigvuldiging. Johannes legt echter nog meer de nadruk op het feit dat Jezus zelf de regie in handen neemt.

Jezus begeeft zich naar de overkant van het meer.

Hij gaat de berg op.

Hij overziet het geheel en ziet de grote menigte.

Hij is er bezorgd om dat deze mensen kunnen eten.

Jezus overstijgt de bedenkingen van Filippus en Andreas. Filippus bekijkt het economisch. Hoeveel gaat het kosten? Andreas lijkt meer gelaten en voelt zich onmachtig. Hij wijst wél naar een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen. Deze was misschien op weg om mensen te bevoorraden die aan het werk waren. Destijds waren gerstebroden eerder het voedsel van de armen en het gewone volk. In het evangelie komt het vaak voor dat het kleine en het weinige van groot belang is. Jezus ziet het en waardeert het. Laten we niet vergeten dat Jezus ook steeds aan zijn leerlingen vroeg om op details te letten, denk maar aan:

Het kleine detail dat wijn op een bruiloftsfeestje opdraakt.

Het kleine detail dat een schaap wordt gemist.

Het kleine detail van het opmerken van de weduwe die haar twee kleine munten aanbood.

Het kleine detail van het hebben van reserveolie voor de lampen, indien de bruidegom zijn komst zou uitstellen.

Het kleine detail van het vragen aan de leerlingen hoeveel broden ze hadden.

De aanwezigheid van deze jongen mag een hint zijn om de plaats en de inbreng van de jongeren in en voor de kerk te waarderen en aan te tonen dat wij de jeugd hard nodig hebben. Jezus vraagt dat de mensen gaan zitten. Hij neemt daarop de broden, spreekt een dankgebed en laat ze uitdelen. Zo doet Hij ook met de vissen.

Het is de lange tafel, waar velen mogen aanzitten. Het is de tafel van de eucharistie. Johannes geeft aan dat de broodvermenigvuldiging plaats heeft dicht bij Pasen en op een plek met veel gras. We kunnen er een beeld in zien van de Goede Herder die ons leidt op onze doortocht uit het land van de slavernij naar de bevrijding.

Johannes onderstreept dat er brood genoeg is, zelfs overvloed zodat er nog twaalf manden met brokken brood overblijven van de vijf gerstebroden. Ook dit is een suggestie om vanuit dit evangelie zorg te hebben dat er niets waardevols verloren gaat. Zoveel mensen zouden kunnen eten van de kruimels die van de rijke tafelen op de grond terecht komen.

Het evangelie van de broodvermenigvuldiging is inspirerend voor allen die zich inzetten opdat er voldoende eten zou zijn voor iedereen. Dit evangelie is dan ook een van de inspiratiebronnen bij solidariteitsacties zoals deze van *Broederlijk Delen*. Niet overal wordt er brood gegeten, maar voor heel veel mensen maakt het deel uit van hun dagelijks leven. Brood en water staan voor wat levensnoodzakelijk is. Brood is de vrucht van de aarde, het is gemaakt van gemalen graan. Het is een resultaat van een menselijke activiteit, zowel deze van de landbouwer die zaait en oogst en van de bakker.

Wat opvallend is bij Johannes is, dat hij vermeldt dat dit gebeurt ‘kort voor het Joodse Pesach het joodse paasfeest’.

Andere bijzonderheden zijn, dat het begint met dat Jezus het meer oversteekt. En dat Jezus de berg opgaat.

Je leest er makkelijk over heen. Het lijken terloopse opmerkingen, maar in de bijbel is niets terloops, elke mededeling heeft zijn betekenis. Wat in dit soort kleine details gebeurt, is dat Johannes een soort portret van Mozes schetst. Jezus treedt in de voetsporen van de grote profeet van het volk, van Mozes. Hij gaat de zee over, hij gaat de berg op, hij geeft het volk te eten. Door de Schelfzee, naar de berg Sinäï, het manna in de woestijn.

Het evangelie van Johannes is het enige waarin het verhaal van de instelling van het avondmaal niet wordt verteld. Bij Johannes ontbreekt dat. Daarom valt des te meer op, hoe elementen uit die eucharistische liturgie als het ware in dit verhaal verwerkt worden: Jezus die het brood neemt, het dankgebed uitspreekt en

vervolgens zelf het brood uitdeelt. Ook dat is zo'n detail. In alle andere versies zijn het de leerlingen die rondgaan, maar hier is het Jezus zelf die het brood uitdeelt. Hij deelt zichzelf uit.

Beste mensen,

Is het dan toch waar dat in ons leven delen écht vermenigvuldigen is!

© *Cor van den Bosch*